

392332
392394

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELLO
CRACOVENSIS

1506 [m.s.]

9 259.

1022

- 1/ Li
- 2/ Wy
- 3/ Ni
- 4/ R
- 5/ Bo
- 6/ Su
- 7/ Rz
- 8/ Gr
- 9/ /S
- 10/ Ny
- 11/ Bu
- 12/ Mo
- 13/ Po
- 14/ Wy
- 15/ Cz
- 16/ De
- 17/ Ni
- 18/ Ku
- 19/ Co
- 20/ Kr
- 21/ Kr
- 22/ An
- 23/ Rz
- 24/ Pr
- 25/ /E
- 26/ Z
- 27/ Po
- 28/ Re
- 29/ GL
- 30/ Po

MISCELLANEA.

- 1/ Linowski Aleksander, Głos dnia 19. paźdz. miany. /B.m.dr.i r./
K nlb.2.-
- 2/ Wybranowski Rajmund, Prześwietne Zgromadzone Stany! /B.m.dr.i r./
K nlb.1.-
- 3/ Niemcewicz Franciszek, Mowa dn.21. Octobris, Warszawa, w druk.P.
Dufour.-Str.4.-E^{XXIII}Str.115.-
- 4/ Rezolucye Rady względem materyi krakowskiej. /B.m.dr.i r./
/1782/.-K nlb.3.-
- 5/ Bolesz Kazimierz, Głos dn.18. Octobris 1782 miany, Warszawa,
w druk.P.Dufour.Str.4.-E^{XIII}Str.244.-
- 6/ Suchodolski, Głos w izbie senatorskiej dn.21. paźdz. 1782 miany.
/B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-
- 7/ Rzewuski Adam, Głos w izbie senatorskiej dn.22. paźdz. 1782 mia-
ny, Warszawa, w druk.P.Dufour.-Str.4.-
- 8/ Grabianka Leszczye Jacek, Mowa do króla w sprawie Fruchnickiego.
/B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
- 9/ /Sokolnicki Piotr/, Odpowiedź na pismo Sokolnickiego. /B.m.dr.
i r./-K nlb.2.-E^{XXIX}Str.4.-
- 10/ Mycielski Aleksander, Głos w izbie poselskiej dn.2. list. 1780r.
/B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E^{XXII}Str.652.-
- 11/ Bukar Adam, Głos na seymie dn.1. Septembris 1776r. /B.m.dr.i r./
K nlb.1.-E^{XIII}Str.439.-
- 12/ Moszczeński Wojciech, Relacya o czynnościach Departamentu woy-
skowego. /B.m.dr.i r./-K nlb.4.-E^{XXII}Str.596.-
- 13/ Potocki Stanisław, Mowa na sessyi seymowej dn.23. paźdz. 1778r.
Warszawa, w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-
- 14/ Wypis z ksiąg ziemskich wojew. Mińskiego r.1779. /B.m.dr.i r./
Str.V.-
- 15/ Czacki Michał, Mowa na seymie dn.20. Octobris 1780r. /B.m.dr.
i r./.-K nlb.1.-E^{XIV}Str.506.-
- 16/ Delegowani do Konstytucyi. /B.m.dr.i r./.-K nlb.2.-E^{XXV}Str.125.-
- 17/ Niezabitowski Jan, Memoryał do króla. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
- 18/ Kurdwanowski Kajetan, Głos na sessyi 22. paźdz. 1782r. Warszawa. w
w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E^{XX}Str.385.-
- 19/ Courtivron i Bouchu J. Nauka o gatunkach i szukaniu rudy żelaz-
ney. /tylko karta tytułowa i przemowa - reszty brak/, Warsza-
wa 1782. w druk.u XX. Schol. Piarum.-K nlb.2.-E^{XIV}Str.433.-
- 20/ Kraszewski Jan Aleksander, Mowa w izbie senatorskiej dn.22. Oct.
1782r. Warszawa, w druk.P.Dufour.-K nlb.2.-E^{XX}Str.243/4.-
- 21/ Kraszewski Jan Aleksander, Przymówienie się w izbie senator-
skiej dn.22. Oct. 1782r.-Warszawa, w druk.P.Dufour. K nlb.2.-
E^{XX}Str.244.-
- 22/ Ankwicz Józef, Głos na sessyi dn.12. paźdz. r.1782. /B.m.dr.i r./
K nlb.2.-E^{XII}Str.160.-
- 23/ Rzyszczewski, Głos w izbie senatorskiej 17. paźdz. 1782r. /B.m.
dr.i r./.-Str.3.-
- 24/ Prośba do JKMcI od generała Małopolskiego. /B.m.dr.i r./-K nlb.1
- 25/ /Radziwiłł Karol i Hieronim/, Pretensya domu Radziwiłłów, War-
szawa, w w druk.P.Dufour.-Str.12.-
- 26/ Złotoliński, Prośba do króla i Stanów. /B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
- 27/ Poniński Kalikst, Powiększenie woyska, /B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
- 28/ Rewitzki, Stackelberg, Benoit, Kopia deklaracyi oddanych mini-
strom króla, Warszawa 1773.-K nlb.2.-
- 29/ Gli stati versi sciolti. /B.m.dr.i r./-K nlb.2. /tyczy Galicji/.-
- 30/ Poniatowski Stanisław August, Uniwersał zabraniający koczowa-
nia ludzi z państwa Rossyjskiego. /B.m.dr./1784.-K nlb.1

- 31/ Maria Teresa, Patent z dn. 17. grudnia 1774. Iwów. - Str. 9. -
- 32/ Rada Nieustająca, Ustanowienie i objaśnienie. /B.m.dr.i r./ K nb. 6
- 33/ Sanguszek Janusz Aleksander, Kopia listu ciekawego względem Ordynacyi Ostrogskiej. /B.m.dr.i r./ -K nb. 4. - E^{XXVII} Str. 70. -
- 34/ /Ostrogska Ordynacja/, Odpowiedź przyjaciela na zarzuty. K nb. 4
- 35 b/ Kopia listu X-cia Prymasa r. 1754. K nb. 1.
- 36 c/ Kopia responsu na list. -K nb. 2. - E^{XXVIII} Str. 580
- 37 d/ Kopia listu Marszałka do Prymasa. -K nb. 4. -
- 38 35/ Objasnienie prawa wexlowego. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. E^{XXVIII} St. 216
- 39 36/ Sprawiedliwość. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 40 37/ /Borzymowski Jan/, Sprawiedliwość successorom Borzymowskiego. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 41 38/ Województwo Rawskie. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 42 39/ Rezolucya interesu na seym. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 43 40/ Przeniesienie sądów ziemskich. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 44 41/ Zmniejszenie expens skarbowych. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 45 42/ Użytek skarbu publicznego. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 46 43/ Uwolnienie od rygoru dekretu Antoniego Chmielewskiego. K nb. 1. -
- 47 44/ Niasteczko Mogielnica. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 48 45/ Deklaracja dla ziemi Nurskiej. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 49 46/ Warunek dla W. Łackiego. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 50 47/ Warunek dla Korony. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 51 48/ Deklaracja względem Kommissyi Likwidacyney. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. - E^{XV} Str. 118. -
- 52 49/ Porównanie prowizyi w Koronie. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 53 50/ Powiększenie kar. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 54 51/ Wystawienie nowego regimentu przez Potockiego. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 55 52/ Księstwo Kurlandzkie, Pow. Piltyński. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 56 53/ Wojsko. /B.m.dr.i r./ -K nb. 2. -
- 57 54/ Pozwolenie sprzedarzy. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 58 55/ Projekt. Approbacya XX Missyonarzów. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 59 56/ Projekt. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 60 57/ Obmyślenie nagrody Bachmińskiemu. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. -
- 61 58/ Miasto Kraków. /B.m.dr.i r./ -K nb. 1. - E^{XX} Str. 211. -
- 62 59/ Szkoła rycerska. /B.m.dr.i r./ -K nb. 2. - E^{XX}
- 64 60/ Doniesienie de Monata. /B.m.dr.i r./ -K nb. 2. - E^{XXII} Str. 527. -

./Knlb.6
edem
70.-

K nlb.4

tr.580

I St.216

iego.

nlb.1.-

./.-

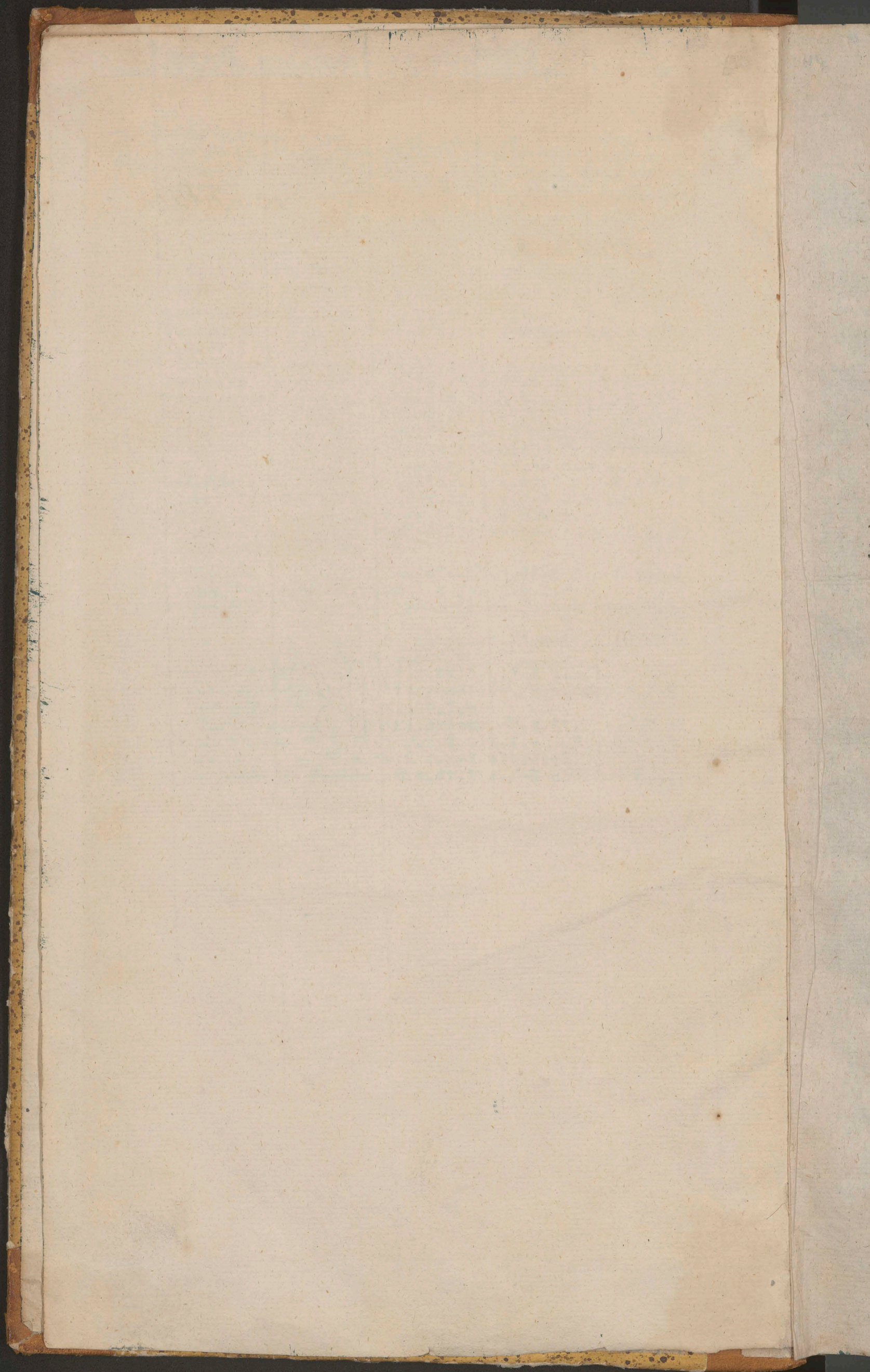
r./-

.-

l.-

527.-

*Dziwności Sejmu w Latach
ostatnich*

KOPIA RESPONSU

Na List Xćia JMći Marszałka Nad: Litt:

w którym się żali ná JMći P. Hetmana W. Koronnego.

Yrazić trudno, wypisać tego nie podobną, że W. XcaMśc wiedząc dobrze o moim statecznym ku Osobie Jego przywiązaniu, żadnym wnętrzney chciwości apetytem, żadną własnego zysku chucią nieuiętym y nieposzlakowanym, przed tym niepomyślnym Dobr Ordynackich podziałem, do mnie prawdziwego y nie intereffowanego Przyaciela dla powzięcia rady, á bardzicy roztrząśnienia tyle dawnych Tranzakcyi do Ordynacyi Ostrogskiey ściągaiących się, żadnych nie uczyniłeś kroków; nie uymuię tego, że wielcy w Oyczyźnie Ludzie, tę W. X. Mći dla siebie pomyslną dawali radę, áby do tych podziałów bezpiecznie przystąpić, y intereffowane ich pragnienia bez odwłoki wykonać, ále y tey prawdzie ustawicznemi dowodami stwierdzoney uiąć tego trudno, że iako żaden w własney swoiey sprawie sprawiedliwym Sędzią być nie może, tak temu samemu szukającemu swego zysku niepodobną ná sprawiedliwą w swoiey istocie zdobyć się radę, ponieważ ten co wziąć zamysła, nie uważa inney strony náwet oczywistych przyczyn sobie przeciwnych, ále tylko ná to swoy cały náteża rozum, do tego celu wszystkie swoje obroty zmierza, áby iako nayprędzey w upragnionym obfitować skutku. Mamy tey samey prawdy niezbite dowody w podzieloney Ordynacyi Ostrogskiey, kiedy W. X. Mśc z natury arcydobrego y hoynego serca Jnni przez swoje intereffowane rady, á bardzicy nieustanne prozby námowili, y wielu Jmion obowiązkiem stymulując: wyzuwfszy wprzod ze wszystkich Dobr Dzieczicznych, mogę mówić że przymusili do podziałów Ordynacyi Ostrogskiey, á przymusiwfszy ná wielką całemu światu Polskiemu rzucili Cenzurę, y samych postronnych gazet żwawe krytyki. Z tym wfszym żeby W. X. Mći Jmię y potomnym wiekom ná podobną nie przyszło Cenzurę, y historyą; życzylbym te wszystkie Podziałów Tranzakcyę prawnie annihilować, y za nieważne uznać, przez co *postquam feceris, Justitiam facies & Pacem*, dla siebie nieśmiertelną Chwałę, że dla Dobra y Pokoju Oyczyzny tę sprawiedliwą przed się wzięłeś drogę. Żebym zaś skuteczniey W. X. Mśc do wykonania tych chwalebnych nakłonił zamysłów, to raz ná zawsze powiadam, że Ordynacya Ostrogska nigdy z kluby swey wypadać nie może, á to z tych mogę mówić niezbitych racyi. Ná-

)I(

przod

392367

III

przod nic nie mówię o szefciu Konstytucyach do Dyspozycyi Ordynacyi Ostrogskiej ściągających się, nie wspominam y o tym, że pomienioną Ordynacya blisko pułtorasta Lát y nomenklaturą y używaniem swoich Praw spokojnie się zaszczyciała, niepowtarzam wielkich racyi w trzech Listach Przyjacielskich, osobliwie w ostatnim ná Remanifest Warszawski odpowiadającym obszernie wyrażonych. Biorę za náypierwszy fundament utrzymania Ordynacyi Ostrogskiej Dekret Seymowy w Roku 1667. od wszystkich Stanow Rzepltey ferowany, który ten punkt w sobie zawiera. *Insuper Ordinationem recensitam in Omnibus punctis & Clausulis illibatam, conservari volumus, & declaramus, presentis Decreti nostri Comitialis vigore.* Wiadomá jest W. X. Mci powaga Dekretow Seymowych tyle Konstytucyami 1641. 1667. zmocioná. Wiem y o tym że Dekreta Seymowe większą wagę y szacunek mieć powinny, nizeli Kóństytucye bo lubo Konstytucya y Dekreta Seymowe, *à plena Republica* są postanowione, z tym wszystkim że Dekreta Seymowe przez swoy Proceś y kontrowersye publiczne od Oboiey strony wniesione, y przez wszystkie Stany Rzepltey roztrząsane y zważane sądownie bywają, dlatego większą moc y powagę mieć powinny. Teraz tedy podawszy ná wielki rozśádek głębokiego zdania W. X. Mci pomieniony Dekret, Upraszam czyli ten Dekret niewyraźnie we wszystkich punktach chce mieć Ordynacyą Ostrogską nienaruszoną, czyli te Donacye Sandomirskie nie są iawnie uczynione wbrew pomienionemu Dekretowi Seymowemu, czyli większego potrzeba dowodu dla utrzymania Ordynacyi Ostrogskiej, czyli ná koniec iakiekolwiek dyssymulacye y dawności czasu znosić mogą Dekreta Seymowe, wszak Alfabet Prawa uczy nás, że *officiosa officiosis, Judicata judicatis tolluntur.* Ani się W. X. Mość zasądza ná Przyjacielskiej kompozycyi, między J. O. Katarzyną Matką, á Teofilą Córką w Roku 1674. nastąpioney, poniewáz Przyjacielskie kompozycye Dekretow Ziemskich Trybunałow, dopiero Seymowych znosić nie zwykły z Innymi ferowanych. Dekret Seymowy *ad cuius wypadł Instantiam?* oto *ad Instantiam Instigatoris Regni & delationem* JJ. WW. Hetmanow, to jest Janá Sobieskiego Hetmána ná ten czas W. K. Wuia Rodzonego, Xcia Alexandra Ordynáta Ostrogskiego. Mogłże w Lat cztery po Dekrecie *Krol Jan Sobieski* Swemu Dekretowi bydz przeciwny. Jednak do oczywistszey przystępując explikacyi, proszę czytać całą tę medyacyą, którą przed pisaniem tego Listu Całą czytałem. Jezeli przynajmiej w szczególności jest iaka wzmianká, iakiego Miasta lub wsi do Ordynacyi należącej, jezeli J. O. Matce Katarzynie z Dobr Ordynáckich iakowe Miasta były udzielone, wszak Tarnowczyzna Miasto Litowisz nie są Dobra do Ordynacyi należące. Zgoła ten Dokument ani W. X. Mci Interess wesprze, ani jest przeciwko Ordynacyi Ostrogskiej,

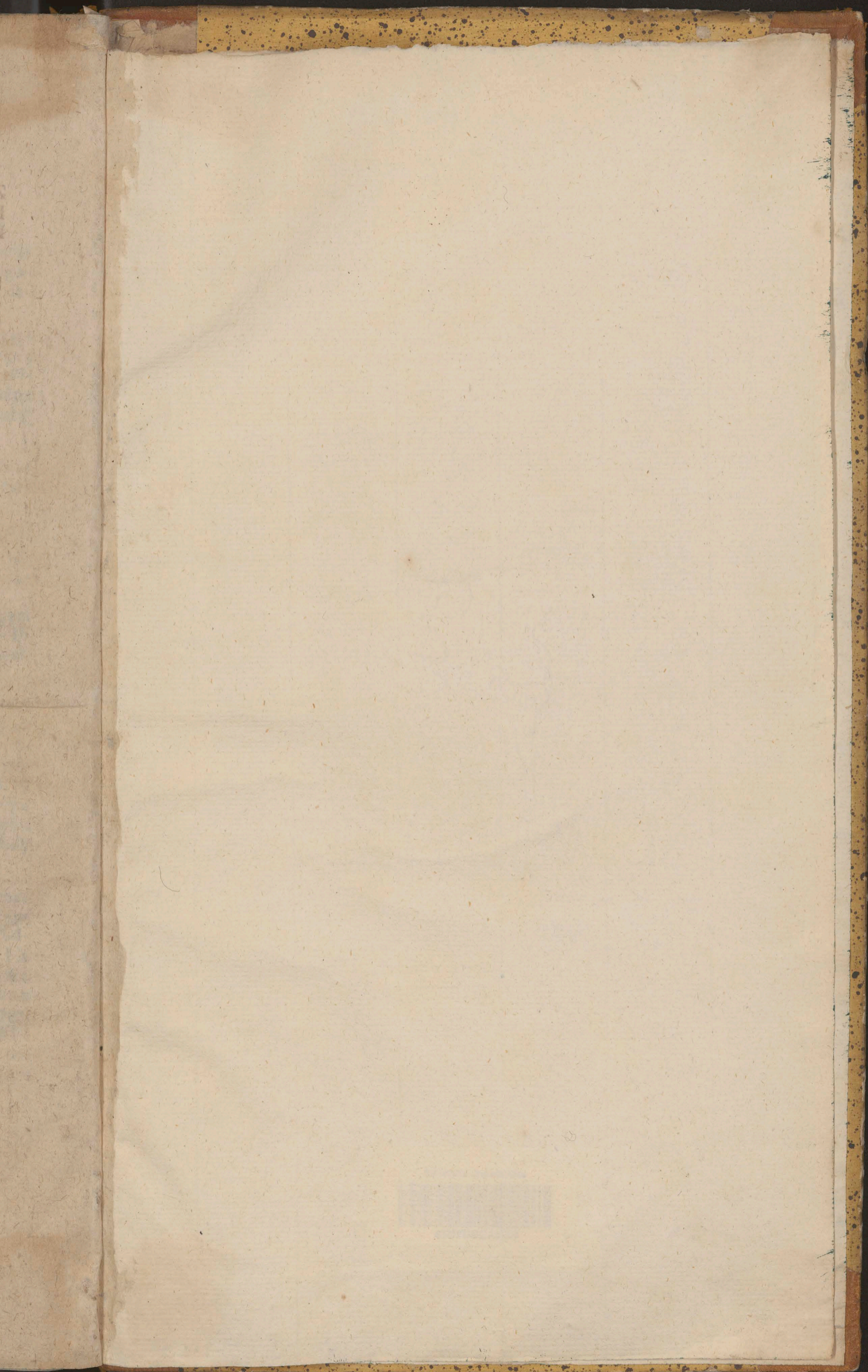
po-

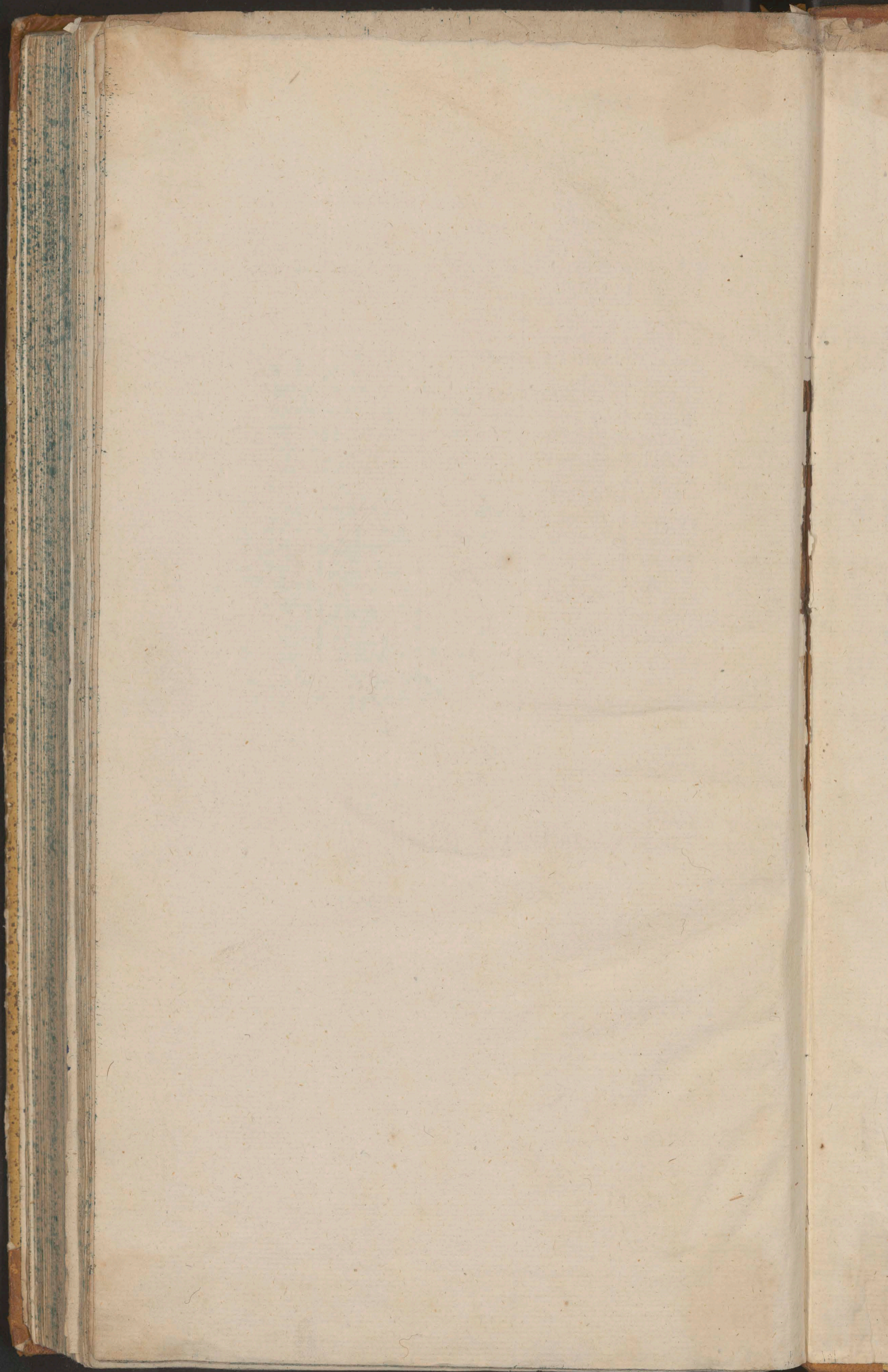

ponieważ ta medycyna była względem Dobr Prawu Dożywotnemu
O. Xżny Matki podległych, á Dobra Ordynackie nigdy niepod-
padały Prawu Dożywocia. Ktore Opiekuni J.O. Alexandra Ordyna-
tata trzymali, á co naywiększa, że gdyby przez pomienioną me-
dycyą Ordynacya Ostrogska upadła, to by nie było racyi na potym
Rzeplta w Reccess ią podawała. A przeciez względem Ele-
kcyi Kawalerow Maltańskich iest podana, y J.O. Xżę Marszałek
W. Litt: Wielki Minister nieotrzymywałby Przywileiow ná Admi-
nistracyą Ordynacyi Ostrogskiej iako o tym *Sigillaty docent*. A-
niby do Instrukcyi Seymikow Przedseymowych te *desideria* nie-
podawał, prosząc á *Republica* iáko *Domina Jurium* aby W.X.M.C.
Sexu *Femineo* idącego za Ordynata uznać. A zatym z tych y
nych przyczyn w tylu Manifestach zanieśionych, niemogłes
W.X.Mość żadną miarą Dobrámi Ordynacyi iako Dziedzicznymi
dysponować, bo trzeba było pierwey tyle Konstytucyi *ex volumine*
Legum wymazać, Dekret Seymowy skassować, y na koniec Ordynacyą
o Akt Lubelskich podaną (ktora wyraźnie *ex femineo Sexu*
successorem excludit) pierwey annihilować, á dopiero w ten czas
trzeba było do Podziałow y Donacyi przystępować. Ale że W.
X.Mość inną Drogę przed się wziąles, więc nie miey sobie za krzy-
wdę, że J.P. Hetman z chwalebney zarliwości o Prawo Oyczyzny
z obowiązku przysięgi *quid quid nocivi videro avertam*, te flu-
idne dla utrzymania Ordynacyi Ostrogskiej uczynił kroki. Ktoż
proszę sprawiedliwsze mieć może Prawo do utrzymania tey Ordyna-
cyi, iezeli nie J.W. Hetman W.K. ktoremu iezeli Rzeplta przez wy-
raźne Konstytucye Milicyą Ordynacyi Ostrogskiej podała w kossen-
tacy y Dyspozycyą, toć y *nervum* dla tey Milicyi, to iest Dobr Całość
tey Ordynacyi Jego pilności zaleciła. Jakże się może utrzymać
Milicya Ordynacyi Ostrogskiej *sine nervo*? wypada z swych klu-
bow Ordynacya Ostrogska, toć y Jey Milicya, ponieważ żadne
krypta, ktore są od Jchmościow Niektorych tylko Donataryuszow
podpisane względem Milicyi iáko Jey ustabilować nie mogą, tak
Ludzi rozumnych żadnego waloru y szacunku z wielu racyi w
Listach przyiacielskich wyrażonych nie znaydą. Gdyby J.P. He-
tman W.K. ten krok uczynił, naprzykład względem Sukcessyi, á w
ten czas zgrzeszyłby przeciwko Konstytucyi 1591. ktora zakazuje
aby Ludzi nie dawać ná prywatne potrzeby, Tu zaś *non privata*
ale publica necessitas, á ieszcze Całey Rzepltey, toć chwalebnie uczynił
J.W. J.P. Hetman że niepozwała y broni, aby Dobra rzeczzone przez
jedną Osobę bez *Consensu* y rezolucyi Rzepltey nie były alienowane.
Ze Prawem nie poszedł o tę krzywdę, y to sprawiedliwie uczynił, bo
kto ma po sobie Prawa y wyraźne Konstytucye, ten bez żadnych Pro-
cessow exekwować Je powinien, dopieroz kiedy J.P. Hetman procz
Konstytucyi, ma po sobie y Dekret Seymowy, to przy tych całość

Ordynacyi Ostrog: jeżeli tego potrzeba *vi armorum* utrzymywany
powinien; Tym bardziej kiedy W. Xcia Mość (za Jego pozwoleniem
co powiem) nie miałeś Prawa do czynienia Donaćyi a jeżeli sobie
iakię Prawo przywłaszczałeś, toć yto było wątpliwe, ale ponieważ
y z tego wyzułeś się W. Xcia Mość, z krzywdą Praw Oyczy-
stych, ktoż tedy miał się o nie upomnieć jeżeli nie J. W. Hetman,
ktoremu Rzeplta do Ordynacyi względem kommendy, Prawo dała
Na koniec jeżeli J. W. Hetman W. Koronny w publiczney Oyczy-
zny krzywdzie Processa prawnie czynić powinien, toć gdyby na przy-
kład kto się Kamieńcem dzielił, y Fortecę przywłaszczał, to na ten
czas powinien przez Pozwy bronić, y całości przestrzegać, ktorego ex
vi Ducalis Ministerij przyśięga obowiązuje, *securitate Reipublice
quantum potero defendam*. Wyrażasz W. Xcia Mość, że uczyniłeś Do-
nacyą Innym *reservato Jure Advitalitio*. Za pozwoleniem W. X.
Mci tey allegacyi zupełney dać nie mogę Wiary, ponieważ takow
Donacye, z takimi kondycyami *reservato Jure Advitalitio*, iak
Ezekucyą swoją mają *post fata*, tak są całe nieważne, bo przeciwko
Prawu uczynione. Jakożkolwiek jest, czy *in forma legis* są uczynione
Donacye, czyli nie, dosyć że W. X. Mość *obstantibus Constitutionibus
& Decreto Comitiali*, nie miałeś Prawa czynić Donacyi, toć y do
rezerwowania sobie *Juris Advitalitij* nie miałeś Prawa. Y owszem kie-
dy W. Xcia Mość *per hos actus renuntiasti favori dissimulationis*
Rzepltey trzymając Ordynacyą *& desisti esse Possessor vi Juris Or-
dinationis*, toć *volenti non fit Injuria*, kiedy J. W. Hetman W. Kor.
szedł do Dobr Ordynackich, iako *ad Bona vacantia*, y odebrał na
Rzeplta, czekając Icy Dyspozycyi, komu Je ma oddać. Teraz tedy
te wszystkie explikacye *in candore* wyrażone, proszę wziąć na mocną
uwagę, y zważywszy tę przed się wyżej wyrażoną wziąć drogę, kto-
ra do publicznego Oyczyzny Pokoiu, do nieśmiertelney W. X. Mci
Sławy y honoru, do powinney Prawa Koronnego satysfakcyi, chwa-
lebnym prowadzi torem &c: Co wyraziwszy piszę się z głębokim
uznanowaniem W. X. Mci.

J.
Dinkommo
nie był wi
wiam besp
dliwie nie
na Honor
cały post
sya moia
ani wąpli
favore Rze
ale raczy
znie respek
pozwola m
nitus całą c
nie zastaia
tak wielkin
Ostrogskieg
Zamoyskie
mować Or
stało, na na
nayıdłuższe
iestatu y R
interessowa

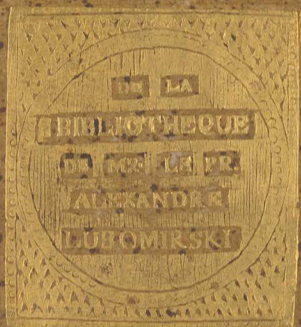

Biblioteka Jagiellońska

stdr0024204

DE LA
BIBLIOTHEQUE
DE SES M. FR.
ALEXANDRE I.
DE RUSSIE.
LUBOMIRSKI